

rából ismert leírások alapján a csatornát a 19. század közepe óta nem használják, mivel a helyiség Deák korában vendégszobaként szolgált.

Az épület É-i szárnyának statikai állapota megkívánta, hogy az ott elhelyezkedő pince boltozatára rábontsanak. Az így kialakított „árok” K-i metszetén egy korábbi padlóvonal és egységes törmelékbetöltődés mutatkozott.

KOPPÁNY ANDRÁS

131. Kerecsend, I. kavicsbánya

(Heves megye) B, N

Domboróczki László régész munkatársammal előzetes terepbejárást végeztünk az érintett területen, a Laskópatak partján.

A korábbi bányaművelés termelőgödrének É-i metszetfalában több helyen figyeltünk meg gödör- illetve házbeásások nyomait. Az omladékban összegyűjtött régészeti anyag nem sok, de abból megállapítható volt, hogy a területen egy késő bronzkori, feltehetően Pilinyi-kultúra településének maradványai kerültek elő. A leletek között egy hegedű-idol töredékét is megtaláltuk.

2001-ben a bányaművelés irányítóival megegyezve a humuszolást a gépek – különösen a fontos 60–80 cm mélységben – csak állandó jelenlétünkben végezték. Kérésünkre kis fogásokkal haladtak, így lehetőségünk volt a szakaszos kijelölésre és az objektumokkal sűrűsödő területek hosszabb ideig való megtartására, így a szükséges elő-dokumentálásra.

A kijelölt, és bejárt bányaterületen hat, régészeti-leg kutatandó, (objektum orientált) fontosnak tartott területet jelöltünk ki.

Az első 9 m leszedése, majd a tisztító nyesések után átlátható felületet kaptunk. A humusz magassága nem egységes, és nem túl vastag. Egy szakaszon megfigyeltük az egykori régi patakmeder bemosódását, melynek szélein néhány objektumbeásást is találtunk. Ezek betöltéséből nem sok régészeti anyag került ki, bár a benne megfigyelt hamus és égetett kemenceomlادékokból gabonamagvakat, beomlott tapasztásokat és kevés állatcsontmaradványt gyűjtöttünk. A gödrök mérete egységesnek mondható, méretük 90–120 cm, megközelítően kör alakúak. Mélységük már 40–60 cm-től a 140–160 cm-ig változott. A régi árokszerű bemosódásról később megállapítottuk, hogy valóban egykor patakmeder lehetett. Ez mintegy 40–50 m szélességben mérhető. A meder két oldalán találtunk objektumnyomokat. Ezek is főként a Ny-i oldalon sűrűsödtek. É felé (IV. régészeti terület) egy jelentősebb dombhajlat figyelhető meg, mígnem elértük az V. számú vizsgálati területünket. Ezután egy kissé emelkedett a terep az ÉNy-i bányahatárig, de objektum, gödörbeásás itt sem volt számottevő, sőt azokból kikerült leletanyag is igen kevés volt. A megfigyelt leletanyag változatlanul a késő bronzkorra jellemző. Az V. számú területen (Ny-i bányahatár) a földút közelében egy-két gödör – a belőle kikerült

cserépedény leletek alapján – vélhetően valamelyik népvándorlás kori etnikumhoz köthető.

A K-i területen vadvizet védett tavas régi bányahatár vonaláig csak néhány őskori beásást dokumentáltunk. A humuszleszedés ellenőrzésekor megállapítottuk, hogy ott ez a településcsoport már nem folytatódik. A 064/23. hrsz. vonalában egy kis területen, kb. 20–25 m²-en a mai Laskópatakmeder felé (I. számú régészeti terület) még egy-két beásást elszórtan megfigyeltünk és dokumentáltunk. Ezeket is az előzőekhez hasonlóan késő bronzkorinak határoztuk meg; itt az I/4. számú gödörből egy vastagabb tárolóedény kb. 40 cm magas megmaradt alsó részét találtuk meg.

Összességében megállapítható, hogy az általunk regisztrált és kutatott, majd dokumentált késő bronzkori település a Laskópatak ősi medrének két oldalán helyezkedett el. A medret tartósan elöntött állóvízes részek vették körül, bizonyos védelmet jelentve az itt élők számára. Ennek magasabb részeit vette birtokba az egykori település. Nyilvánvaló, hogy a patakszabályozás, majd később a folyamatos szántófeldhasználat, a helyi meliorizációs munkálatok átalakították a területet. A mostani bányaművelés segítségével lehetőségünk nyílt áttekinteni a régi talajviszonyokat, melyben előtűntek az ősi természetes vízfolyások helyei a vízvisszatartó területeivel.

FODOR LÁSZLÓ

132. Keszthely, Várkert

(Zala megye) Kk, Kú

2001. február 23. és február 27. között a keszthelyi Várkertben felállítandó II. világháborús emlékmű területének előzetes régészeti feltárására került sor. Az 1954-ben előkerült Szent Lőrinc kápolnától K-re kijelölt 13 m²-nyi területen, a ferences rendi kolostor török kori erősítéséhez tartozó várak részlete, valamint az ahhoz kapcsolódó fakonstrukciók nyomai kerültek elő. A feltárást nehezítette a talajvíz, a begyűjtött régészeti anyagot 18–19. századi kerámia, üveg és téglatöredékek képezik, a legkiemelkedőbb lelet egy évszámos habán fajansztál kiegészíthető darabja.

MÜLLER RÓBERT

133. Kékkút, Maktyányi-dűlő

(Veszprém megye) Rő, Kö, Ú

A kábelhálózat kiépítésével kapcsolatos földmunkák 2001. április 9. és 27. között tartottak. Régészeti leletek vagy objektumok a földmunkák első és utolsó fázisában nem kerültek elő. (Ásványvíz Rt. telephely udvara, a kékkútra menő úttal párhuzamos szakasz, valamint a Portósi-dűlőt átszelő dűlőúttal párhuzamos É-i részén). A Portósi- és Savanyó-kúti-dűlők felszántott területéről viszont sok edénytöredéket, 1 db vasszeget és állatcsontokat gyűjtöttünk. A felszántott területek délebbi részéről római kori, míg északabbi részéről (Mindszent-